26/10/2025

26 Οκτωβρίου: Εορτάζει ο Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

/ Βίοι Αγίων

Οι Μάρτυρες κατέχουν την πρωτοπορία στη χορεία των αγίων της Εκκλησίας μας, διότι έδωσαν τη μαρτυρία τους για το Χριστό και την επισφράγισαν με το μαρτύριό τους. Αντάλλαξαν τη ζωή τους με την πίστη στον αληθινό Θεό, δίνοντας έμπρακτα το παράδειγμα του πιο μεγάλου ηρωισμού στην ιστορία του κόσμου, αψηφώντας τους φρικτούς διωγμούς των ειδωλολατρών.

- *Του Λάμπρου Σκόντζου (Θεολόγος)*

Ένας από αυτούς είναι και ο Μεγαλομάρτυς άγιος Δημήτριος. Γεννήθηκε και έζησε στη Θεσσαλονίκη στα χρόνια των αυτοκρατόρων Διοκλητιανού (284-304) και Μαξιμιανού (286-305), σε μια εποχή εξαιρετικά δύσκολη για την Εκκλησία, διότι

στα χρόνια αυτά είχαν ξεσπάσει οι φοβερότεροι διωγμοί κατά των Χριστιανών, όπου ολόκληρα νέφη μαρτύρων έχυσαν το αίμα τους για την πίστη τους στο Χριστό.

Από τους πιστούς γονείς του κληρονόμησε βαθιά ευσέβεια. Αυτό τον έκανε να γίνει ένας ένθερμος χριστιανός νέος, στολισμένος με τις αρετές και τα χαρίσματα που απορρέουν από τη χριστιανική ζωή. Η αξιόλογη μόρφωσή του τον ανέδειξε και δάσκαλο της χριστιανικής πίστης. Οι γνώσεις του και προπαντός το λαμπρό του παράδειγμα έλκυε πλήθος ειδωλολατρών στη σώζουσα πίστη του Χριστού.

Ως έφηβος κλήθηκε να υπηρετήσει στο ρωμαϊκό στρατό. Θεώρησε όμως καθήκον του να κάνει γνωστό στο νέο περιβάλλον το Σωτήρα Χριστό, ως τον αληθινό Θεό. Ο ενθουσιασμός του και το λαμπρό παράδειγμά του μετέστρεψαν πλήθος στρατιωτών στη νέα πίστη.

Αυτό όμως δεν κράτησε πολύ. Το ρωμαϊκό κράτος και ιδιαίτερα ο ρωμαϊκός στρατός, έτρεφε φοβερό μίσος κατά του Χριστιανισμού. Κατά χιλιάδες συλλαμβάνονταν οι χριστιανοί και οδηγούνταν στα μαρτύρια. Ο φημισμένος Δημήτριος δε θα μπορούσε να μείνει κρυφός. Με την επίσκεψη του φοβερού Μαξιμιανού στη Θεσσαλονίκη, ήταν από τους πρώτους που συνελήφθη. Αφού ομολόγησε με θάρρος την πίστη του στο Χριστό, κλείστηκε στις φυλακές και περίμενε με καρτερία το μαρτύριο.

Ο υπερφίαλος και αλαζονικός αυτοκράτορας έφερε μαζί του έναν φοβερό γιγαντόσωμο και κακούργο στρατιώτη τον Λυαίο, ο οποίος καυχιόταν πως οι «θεοί» του είχαν δώσει ανίκητη δύναμη ώστε να νικά κάθε μη πιστό της ειδωλολατρίας. Επιδεικτικά ο Μαξιμιανός οργάνωσε στο στάδιο της πόλης αγώνες, καλώντας όλους όσοι ήθελαν να πολεμήσουν μαζί του, με σκοπό να μειώσει το Θεό των Χριστιανών στα μάτια του ειδωλολατρικού όχλου. Φόβος και τρόμος κατέλαβε τους θεσσαλονικείς, διότι πίστευαν ότι δεν θα έβγαιναν ζωντανοί από τα χέρια του γίγαντα ειδωλολάτρη. Ένας όμως πιστός νέος από τον κύκλο του Δημητρίου, ονόματι Νέστωρ, θεώρησε μεγάλη προσβολή την πρόκληση των μισαλλόδοξων ειδωλολατρών και αποφάσισε να παλέψει με τον Λυαίο. Πρώτα όμως έσπευσε στη φυλακή να συμβουλευθεί το Δημήτριο κα να ενδυναμωθεί από αυτόν. Ο Νέστωρ πήρε μεγάλο θάρρος, πήγε στο στάδιο, αντιπαρατάχτηκε με τον αλαζονικό Λυαίο και τον θανάτωσε, προς μεγάλη απογοήτευση και καταισχύνη του ειδωλολατρικού όχλου και ανείπωτη χαρά των Χριστιανών.

Ο φοβερός Μαξιμιανός καταντροπιάστηκε από το γεγονός αυτό. Δεν περίμενε ένας αδύναμος νέος να σκοτώσει το καύχημά του, τον γίγαντα Λυαίο. Το γεγονός αυτό τον εξαγρίωσε και τον έστρεψε κατά του δέσμιου Δημητρίου. Έδωσε διαταγή να

μεταβεί ένα απόσπασμα στρατιωτών στις φυλακές, να κατατρυπήσουν το δέσμιο Δημήτριο με τις λόγχες τους, ώστε να υποστεί αργό και βασανιστικό θάνατο. Ο άγιος υπέμεινε με πρωτοφανές θάρρος το μαρτύριο, συγχωρώντας τους δημίους του και δοξολογώντας το Θεό. Ο ένδοξος Μεγαλομάρτυς Δημήτριος παρέδωσε την αγία του ψυχή στον Κύριο, λαβαίνοντας τον τιμημένο και αμάραντο στέφανο του μαρτυρίου.

Κατόπιν αποκεφάλισαν και τον άγιο Νέστορα. Το τίμιο λείψανό του, όπως και του αγίου Νέστορα, τα παρέλαβαν οι πιστοί με μεγάλη ευλάβεια, όπως ταιριάζει σε ήρωες της πίστης του Χριστού και τα ενταφίασαν με τιμές.

Ο Άγιος Δημήτριος και μετά το θάνατό του ευεργετούσε τους θεσσαλονικείς με άπειρα θαύματα. Κάποιος συγκρατούμενος του Αγίου ονόματι Λούπος, κατά την ώρα του μαρτυρίου, έβαψε το δακτυλίδι του μάρτυρα στο τίμιο αίμα του, με το οποίο κατόπιν έκανε πολλά θαύματα. Αλλά συνελήφθη και αυτός και υπέστη μαρτυρικό θάνατο. Ο τάφος του αγίου Δημητρίου ανέβλυζε πολύτιμο μύρο, θεραπεύοντας πλήθος ασθενών, ακόμα και ειδωλολάτρες, οι οποίοι γινόταν κατόπιν ένθερμοι Χριστιανοί. Ο άγιος και νεκρός ακόμα συνέχιζε να μεταστρέφει ανθρώπους στο Χριστό!

Επί Μεγάλου Κωνσταντίνου, όταν σταμάτησαν οι διωγμοί κατά της Εκκλησίας, οι πιστοί της Θεσσαλονίκης έκτισαν ναό στον τόπο του μαρτυρίου του αγίου και τον ανακήρυξαν προστάτη της πόλης τους. Αργότερα τον 5ο αιώνα κατεδαφίστηκε ο παλιός ναός και στη θέση του κτίστηκε μεγαλόπρεπη βασιλική, η οποία δεσπόζει μέχρι σήμερα στην συμπρωτεύουσα και μέσα σ’ αυτή φυλάσσονταν τα θαυματουργά λείψανά του. Αυτά όμως αργότερα, την εποχή της Φραγκοκρατίας, τα άρπαξαν οι αιρετικοί παπικοί Φράγκοι και τα μετέφεραν στη Δύση, προς μεγάλη λύπη των πιστών της Θεσσαλονίκης και όλων των Ορθοδόξων. Μόνο το κενό μνημείο του αγίου έμεινε στα υπόγεια του μεγαλόπρεπου ναού, για παρηγοριά των πιστών. Ευτυχώς όμως πριν λίγα χρόνια, η παπική «εκκλησία» επέστρεψε στην πόλη του αγίου την τίμια κάρα του, η οποία φυλάσσεται στο ναό του, ως το πολυτιμότερο σέβασμα της πόλεως.

Η μνήμη του αγίου Δημητρίου εορτάζεται στις 26 Οκτωβρίου και του αγίου Νέστορα την επομένη ημέρα. Οι θεσσαλονικείς, όπως και όλοι οι όπου γης ορθόδοξοι, τιμούν όπως ταιριάζει τον προστάτη και πολιούχο τους και εκείνος ανταποκρίνεται. Δεν είναι βεβαίως τυχαίο πως η απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης έγινε στις 26 Οκτωβρίου 1912, ημέρα της μνήμης του!

Πηγή: [pemptousia.gr]